

UPES ds21oanhka l ekjlg dsvo l j ij ekuuh
jkt; i ky egka; dkl akku

Formula 02 finl Ecj] 2023/2

Tk fglh]

UPES ds21oanhka l ekjlg dsvo l j ij]
vki Hfo"; dsd. kka dschp igpdj] eqsvR ut
i lz urk gksj ghgA

l oZFe bl vol j ij] eS l Hh Nk=&Nk=kvkA muds
ek k&fi rk , oaf kld adks gknZ cèkZnsk gAft udh
l kèuk dsfufeU] vkt dsmR o dk vk k\$ u gksj gk gA
bl ds l kfk gh mPp f kkk ds {k ea vius
my\$kuh ; kèuku dsfy,] eS UPES ds i jsi fjokj dks
Hh cèkZnsk gA

I; kjsCPkA

gj ek k&fi rk dk l i uk gsk gSfd] mudscPp adks
vPNh l svPNh f kkk fey\$ og bl fy, fd] f kkk dh
rldr dscy ij] mudscPpsvi usl i uk adksl kd kj dj
l dA okro eaf kkk ghog l kèu gSt kseuq dsHh j]
ekuoh xokav k\$ vPNsfopk adk fuekZk dj rh gSv k\$
bl dsl kfk gh euq dst hou dh jkg dksHh] vk ku
cuknshgA

I kfk kA

eS ekurk gAfd] ft l rjg 'kj h dksLoLFkj [kudsfy,]
i k\$vd Hks u t: jh g\$ Brd m h çdkj] t hou ea
l Qyrk çkr dju\$vk\$ l çkht hou t husdsfy,] vPNh
f kkk çkr djukt: jh gA us d evla si fji vkZf kfk

ukxfjd gh cgrj l ekt vjS jkV^a ds fuekZk eš
vge ; kxku nssgA bl hdj. ki R d nsk Hh plgrk gS
fd] og vi us ukxfjd k d k cgrj l s cgrj f k k nš
ft l dscy ij osv iust hou d ksl Qy cukusd sl kfk gh
jkV^a dsl exzfodk eaegPoi vZHfo k fuHk l dA eqs
[lkh gSfd] UPES xok ki vZv jS l adkj ; Dr f' k k nš
eš egPoi vZHfo k vnk dj jgk gA

I kfk lš

; g çl W r k dhck gSfd] UPES usf k k vjS vubaku
{ k eš dbZm y fck lagkl y dh gA eqscrk k x; k gS
fd UPES nsk ds' k kZfo" ofo| ky; kadh l pn eš 520a
jA çkr dh gSl kfk gh NIRF j 2023 eamP f k k
ds 100 l ozS l a fkuksdh l pn ea 790a LFku çkr
fd; k bl ds fy, eš j sfo" ofo| ky; i f o k d ksgkn
cèkZnsk gA

; g [lkh dhck gSfd UPES usvkt] mP f k k ds
{ k eš vi uh vyx i gpku cuk y h gA t Sk fd eqs
crk k x; k gSfd] NAAC 'A' ekurk çkr fo" ofo| ky;
ds: i eš UPES d h b. MLVⁿ, y k a Mi k d dhi skd' k
d k Nk= lš m k vjS d, j i s v- } k k l eku : i l s
Loh k k vjS l jgk t k r k gA ; g l a d s Nk= l a d k m R - "V
lyš eš Hh ; f v o f v h dh c M h m i y f c k gA ; g l Hh
fi Nysd l o" k eš UPES } k k gkl y dh x b Z ç x fr d k
n' kZsgA

; g v P N h c k r g S f d U P E S H h 210a l n h d s f' k k f Z l a
d h t : j r k a v j S H h r e a m P f k k d s H h o" ; i j è k u

dæ dj jgk gSv kS vi usi kBi Øe eaj kVh f kkk
uhr dksy kvdj useav xzk hjgk gSt ksvkt dhcnyrh
i fj fLFkr; kæacgn t #jhga

I rr fodk l e; dheka gSeqs [k h gSfd UPES us
vi us Luk d] Luk d ksj v kS MDVj s dh f kkk ea
l LVasfcyVh i kBi Øe dks' kfey fd; k ga eqsfi Nys
l ky UPES eal LVasfcyVh Qsj 2022 dk m?kV
djusdk vol j feyk Fk v kS eqsi rk pyk gSfd pkyw
o"Zdsnk ku Hh fo" ofo| ky; usl LVasfcyVh ij dbZ
l Eeyu vk k r fd, gSt ksf d l jkguh dne ga

I kkk k

ge l c t kurs gSfd mPp f kkk v kS rdud h f kkk gj
nsk dsvk k k , oal kkt d fodk dh èp h gsh ga
or èku i fj -'; eamPp f kkk eaj k s xkj eyd i kBi Øeka
dsl k k t hou evkal sl aar fo" k kadk l ekosk
fd; k t kuk t : jhgA

gekjh ubZj kVh f kkk uhr ; ok vad sl i ukad sl kdj
djusoky hv kS nskokf ; kad hv ko'; drkv kadksi jk djus
eal {le ga v k k ud Hh r dsfuekZk ead kSy l alu ; ok
vge ; k nku nsl drsg b l hy, ubZj kVh f kkk uhr
eafLdy Mbyi ea dksl okp ç k k fedrkn hxbZga

vkt k nh dsver egk o eav kusokys 25 l ky cgq gh
egRoi vZg\$ bu 25 l ky kaeagea Å t kZl sh h, d ; ok
i h k dk fuekZk djuk g\$, d , sh i h k t ksfj l pZ, oa
u, &u, bukoku dsfy, ykyk, r gSt ksl kba l sydj
Li k -Zrd gj {k ea Hh r dk ule jksu dja , sh

i h<h t ks2lola nhdshkjr dhvko'; drkvladksl e>rs
gg vi uk l keF; Zc<k avkjs drØ clsk l shjhgla ubZ
jkVh) f{k{k uhr eabu l Hh pht kadk l elok fd; k
x; kgA

I; kjscPpka

i dsgg Qy dhrhu i gpkugkshg\$, d rksog uje gks
t k k g\$ nwyk og ehBk gkst k k g\$ vls rh j k m dk
jæ cny t k k g\$ Bhd bl hrjg i fji Do Qfa Po dhHh
rhu i gpkugkshg\$ i gysmi eauezk gkshg\$ nwyh
mi dhokkheafeBk gkshg\$ vls rh jhm dspgsij
vke fo"ok dsjæ dhped gkshg\$ bl fy, vkids
bu xdkadksvkel k djrsgg t hou eal Qyrkdsfy,
vi usud evk adkfodk djukHht: jhgA

gekjst hou evv t Bsnk Hfa] bzkunjh] i jksdkj]
ek k&fir k vls f{k{k adk vkj] vkfn dksi Bi Øekal s
t k&aj jkV^a ds fodk eæ mPp f{k{k viuk
vev; k&ku nsl drhga t hou evv, oau&d evk
l svk&cs mPp f{k{k; ok vi usi f&oj] l ekt vls
jkV^a dsl o&hk fodk eaegPo vZH&odk fuHk l drs
gA vls bl dscy ij ge ç&ueah th dhigy ^, d
Hjr] J B Hjr^{*} dhi f&d Yi uk dksl kdj dj l drsgA

I; kjscPpka

vkt i zkueah th dsl Qy usPo eavi uk nsk gj {k
ear\$hl sfodk dj jgk g\$ m eavki dsmVusdsfy,
ijk vkt eku [kj k g\$ nsk ear\$hl sgksjgsfodk l s
vkidsfy, vol j&adh Hjekj g\$ vkt Hjr vius

veřdky eagš; sveřdky vki tšhveř ihkd
dky ga vkt ge nfu; k dhl cl sršhl sc<usokyh
vFk oLFk ga

vkt Hkr nfu; k dk nlyk cM eksby eš qšpj nsk
cu x; k ga nsk dk eš qšpfj vls l foZ l švj ubZ
Åpk; kaNvygk ga gek k fu; kZ u, fjd, MZcuk jgk ga
vkt nsk eaLVVzi dh l ě; k 1 yk k i k dj Hkr
fo"o eanlyslFku ij i gpa x; k ga

nsk ea l lsky bā kLVp] fQft dy bā kLVp vls
fvt Vy bā kLVp dsfuekZ l sfodk eavHv oZr šh
vkbZga l Hh {skaeafodk dhbl ygj l snsk eacM
l ě; keaj k xk dsvol j mi yck gq ga

eqsi vZ fo"ok gSfd bu l Hh vHv oZ dk k dscms
2047 ea vkt khd s100 l ky ijk djusij tc ijk nsk
t"u euk xk rks fu%ag rc rd Hkr fodf r
jkV^a, oaf o"oxq dknt kZ ěr dj yskA

I kFk k

ešbl vol j ij noHfe mjk kM dh ek" kDr dks
ueu djrk gat ksmjk kM dsl ekt , oavFk oLFk dk
et cvv kjk vls jh+ga mjk kM dsj k; i ky ds: lk
eadk Zdjrsgq eqsO2 o'kZl svfkd dkl e; gksx; k
ga bl nksu eqs dbZ fo"ofol ky; k ds dk Øela ea
"kfey gksdk ek k feyk ga eqscgn [k h gSfd ogka
i jldk i kusoky kaeš VVdj usoky kaeav kš xkM ešy
i ěr djusoky kae ea 60 l s 70 Qh nh mjk kM dh
cš; k gks h ga bl ead kZ"kd ughagSfd v kusoky sl e;

ea mUj k kM dh cV; ka gj {s ea usR dj r s gg
n&fon& ea vi uk ij pe yg kdj oh H&v mUj k kM
v k n&sk dk ule j k ku dj xA

I; k scPp k

vk dsfy, vkt dk fnu dM egur] I ei Zk v k Kku
dh [k dk mR o g v k ; g I H I Qy cP k dsfy,
o"ka ds' k f. k i fj Je ds i fj. ke dk cr h g v k dh
vkt rd dh; g ; k k d f Bu jgh g t k snj jk rd
vè; u I = k p q k h v z i j h k v k ' k k ç; k k v k
O f a x r f o d k I s H h g b Z g y f u v k dh - < +
b P N k k D r v k f k k d s c f r ç f r c) r k v k d s b l e d k e
r d y s v k b Z g e s c R d c P s d k s v i u s t h o u d s b l
e g P o i v z i M o d k s i k j d j u s d s f y, v a e z I s c e k k b Z n s k
g v

I; k scPp k

Luk d g k s s g h v k , d , b h n o; k e a ç o s k d j r s g a t k s
r \$ h I s c n y j g h g a v i u s v / ; u d s n i k u] v k u s t k s
Kku v k d k s y ç k r f d; k g o g b l f u j a j f o d f l r g k s
j g s i f j - ' ; e a v k x s c < u s e a v k i d h j k g v k k u d j x k A

vkt ds bl v' ka n k s e a g e k j s I k e u s v k u s o k y h
p q k ; k c g o k k e h g f t u e a t y o k q i f j o r z v k
o B o d L o k F k I a V I s y d j I k e k t d v l e k u r k j v k
r d u h O o e k u ' k k e y g a v k] b u p q k ; k a l s f u i V u \$
u; k i f j o r z y k u s v k n o; k d k s c g r j c u k u s d s f y,
v P N h r j g I s r S k j g k s x, g , b k e j s k i v z f o " o k g a

I; kj scPplø

bl ead kZl ag ugragSfd f k k gh l cl s' kfa' kyh
gfk kj gSft l dk mi; k vki nfu; k dks cny usd sfy,
dj l drsga bl fy, l h kuk d h ca u dja D, k
ft axh geaf l [kuk d h ca ugradjr h ge l h dks
vi ust hou dsl h {kkaeal Qy gks ds sfy, fujaj
l h kuk gh gks A esk vkx gSfd vki vi uh f k k dk
mi; k u døy Qfa xr y k k ds fy,] cfyd nfu; k dks
cgrj hu cukusd sfy, Hhdj k A

I; kj scPplø

; kn j [kafd vki dh f k k ; ghal ektr ugragksj gh g
f k k dh; k r ksvkt hou fujaj pyr hj g h] esh; gh
l yk g su, vud k ad ksvi uk a c' u i kuk d h ca uk
dj a gesk ft k k qcusj g a fujaj f k k v k v k l ek
ds vol ja dh ry k k dj a D k ; gh vki dks bl
çfr Li k k d sn k eav k sc < useaenn dj k A

I kfk k

bl ead kZnksj k ugragSfd vi uk l ekt v k vi uk nsk
ge l cdks bruk l c d nsk gSfd ge mez h h
mi dh l ok dj ar k h de g a y du fo k ; g gSfd
nsk ç nsk l ok ; k nsk hfa t s s' k k ad k t c eu ea
fopkj v k k gSr ksl cl si gys Nfo l keusv k h g , d
l k d dh bl dkeryc t c h nsk l ok dh ck gsr k s
mi dk l k k l k v k v k uk f d] l sk dst oku l sgh
ysk g a ; sl R gSfd l k d nsk dh l ok dj rsga v k
nsk dh l k v k a ds j {k d g a y du nsk dk ç R d
uk f d h ; fn plgsr k nsk dh l ok dj l drk g a

I kfk l

ge ft l in ; k ft l {s eaHndk Zdj jgsgk; fn ge
vi uh ft Eeskj; kadksi jmfu" Bk , oayxu l si vZdj jgs
gar ksge Hh fuf pr r lS ij nsk dhghl ok dj jgsgA
vi usv k i k dh LoPnr k i ; kZj . k l j {k k j ; k k k ds
fu; eladki ky u] t y l j {k k j ly kLVd ; ki , y h k u dk
ç; k u dj uk l koZ fud LFy ka , oal j d k h l afuk ds
i fr vi u P o dk Hko] bu dbZrj h d a l s H h ge l H h nsk
dh l ok eavi uk ; k nku nsl drsg v l S bu l H h us
i zk ka l si zk ueah t h dh v l d k k v l a ds vuq lk bl
n"kd d l sm l k k Mdk n"kd cukl drsgA

I; k scf k

eav ki d k sfo" ofo| ky; d sçosk } k l sclgj] t hou dh
bl j k e p d ; k k ij fudyusij v k dh l Qyr k j [k k h
v l S i v Z k dh d k euk dj r k g a v

, d çj i q %bl vol j ij l H h Nk = & Nk = k v kad ksân;
dh xgj k; ka l sg k n d c e k o Z v l S m T Toy H h o"; dsfy ,
vl h e ' k d k euk , A

bl v k o k u dsl k k vi uk m e k u l ekr dj j g k g a v
^ nsk geansk gS c d a] ge H h r k s d a] nsk l h l A
l j v t geaj k kuhnsk] gok u; k t hou nshgA
v l S ad k H h fgr gksft l e s ge , b k d a] dj uk l h l A
t ksvui < + g a m d g a i < k a fi N M x , t k s m d g a c < k a
ge egur dsnh i t y k d j] u; k mt ky k dj uk l h l A
n sk geansk gS c d a] ge H h r k s d a] nsk l h l A

t ; fgaA